

Vand- og naturplaner:

Få nøglen til din natur

- Vores opgave er at samle viden og formidle den. Vi ved, hvor eksperterne er. Vi flytter populært sagt rundt på viden og sætter de rigtige mennesker i kontakt med hinanden. Desuden har vi de helt rigtige og perfekte rammer til værtskabet, understreger Thomas Plesner (Foto: Dott Ovesen, www.dotts.dk)

Vandplanerne blev offentliggjort den 14. januar, og handleplanopgaven er stor og presserende. Danmarks største udbyder af miljøkurser er klar med en bred vifte af værktøjskurser

Af Jesper Winther Andersen

Tidligere miljøminister Troels Lund Poulsen offentliggjorde den 14. januar regeringens vand- og naturplaner, der vil forbedre vandmiljøet og standse tilbagegangen i nogle af de største og mest værdifulde naturområder.

7.300 kilometer vandløb, svarende til afstanden herfra og til Zambia, skal forbedres. Tusindvis af husstande skal kloakeres, og rensningsanlæg udbygges. Landmændene skal til at dyrke flere efterafgrøder for at fjerne kvælstof fra vandets kredsløb. Der indføres 10 meter randzoner langs vandløb og søer, og der etableres mindst 10.000 hektar vådområder.

- Trods tre vandmiljøplaner lever vores vand stadig ikke op til EU's standarder, og vi tager derfor helt nye metoder i brug. For første gang regner vi bag-

læns, så vi tager udgangspunkt i, hvordan eksempelvis Gudenåens kvalitet skal være, og derefter finder ud af, hvad vi skal gøre for at nå målet. De nye vandplaner bliver omfattende og kostbare for samfundet, men de vil også gøre vandet renere til glæde for mennesker, dyr og planter, sagde Troels Lund Poulsen ved præsentationen af planerne, som den nye miljøminister Karen Ellemann nu skal følge til dørs.

Vandplanerne opstiller en række mål for, hvad der skal nås inden 2015. Et af dem er, at der skal renses mere spildevand. Hertil kommer Natura 2000-planen, hvor regeringen nu har lanceret den første samlede plan for Danmarks 246 værdifulde Natura 2000-områder.

Med vand- og naturplanerne udmøntes en stor del af Grøn Vækst, der samlet investerer 13,5 mia. i Danmarks natur og landbrug.

Alle gode kræfter – naturkonference i april
Ferskvandscentret tilbyder en lang række kurser, der hjælper de involverede parter med at løfte opgaven. Sideløbende med paletten af kurser lægger Ferskvandscenteret rammer til konferencen "Status og ud-

Ferskvandscentret er et nationalt center for vandmiljø, erhvervspark og et populært kursus- og konferencecenter. Læs mere om Ferskvandscentret på www.ferskvandscentret.dk. (foto: JW Luftfoto)

fordringer for den danske natur" den 8.-9. april, hvor den danske naturs status og fremtidige udfordringer præsenteres.

- Ferskvandscentret og Danmarks Miljøundersøgelser ved Aarhus Universitet har fornøjelsen at præsentere to dage med spændende indlæg og debat om, hvordan den danske natur og det danske vandmiljø har det netop nu.

- Kommunerne skal bidrage til at sikre, at Danmark lever op til EU-målsætningerne. Derfor skal der udarbejdes handleplaner og gennemføres projekter, så man opfylder målene inden for tidsrammen. For at kunne udstikke kursen mod målene er man nødt til at vide, hvor man står. Konferencen giver den status over natur og miljøtilstanden i Danmark lige nu, og den vil pege på nogle af de udfordringer, kommunerne står overfor i de kommende år, fastslår kursuschef Thomas Plesner, Ferskvandscentrets Kursusaftdeling.

Konferencen er målrettet på kommunernes tekniske udvalg, tekniske chefer og afdelingsledere indenfor natur og miljø og interesseorganisationer som Landbrug og Fødevarer, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund med flere. Dertil kommer andre, der interesserer sig for den danske natur.

Oplægsholderne på konferencen er fra DMU, GEUS, Danmarks Naturfredningsforening, Landbrug & Fødevarer, Århus Vand, By- og Landskabsstyrelsen og fra Folketingets Miljø- og planlægningsudvalg.

På www.fvc.dk kan man læse programmet i conferencefolderen.

Efteruddannelse, videndeling og erfaringsudveksling

Ferskvandscentrets mange kurser og temadage er målrettet miljømedarbejdere i både den offentlige og den private sektor. Arrangementerne planlægges og gennemføres i samarbejde med erfarne personer fra offentlige institutioner, myndigheder og private virksomheder. Mere end 400 undervisere, specialister og erfarne praktikere sikrer, at kurserne er dynamiske og udvikles på det rigtige niveau, og at ny viden altid er tilgængelig på Ferskvandscentrets kurser. - Vi står med vand- og naturplanerne over for en stor opgave. Beslutningen om planerne har trukket ud så længe, at der nu er kort tid til, de skal være implementeret. Vores kursustilbud falder på et tørt sted, idet de berørte medarbejdere i kommunerne kan komme hurtigt til den viden, som er nødvendig for at løse opgaverne, understreger Thomas Plesner over for MILJØMAGASINET.

De fleste af Ferskvandscentrets kurser og temadage udbydes frit, men Ferskvandscentret arrangerer også specialkurser tilpasset særlige ønsker og behov.

- Der er altså ingen tvivl om, at kommunerne nu står over for en kæmpe opgave. Realistisk set kan det være svært at nå inden 2015. Der skal prioriteres, og der skal være sammenhæng mellem forventninger og ressourcer. Det stiller også øgede krav til os. Dels i form af flere kurser. Og dels i form af et meget præcist indhold af kurserne, pointerer Thomas Plesner.

- Vi råder over et helt unikt netværk her. Vi har et par tusinde kursister om året, og vi trækker på mere end 400 undervisere. Netop det, at vi har

så stort et netværk af kompetente fagpersoner, gør det i mine øjne særdeles interessant og fremadrettet, at vi nu går seriøst ind i opgaven med at hjælpe medarbejderne i kommunerne til at tackle opgaverne med vand- og naturplanerne, pointerer Thomas Plesner, der er uddannet biolog og inden sin ansættelse som kursuschef på Ferskvandscentret har arbejdet i blandt andet den (amts)kommunale verden. Derfor har han en god fornemmelse af, hvad det offentlige nu efterspørger af viden og værktøjer.

Målrettede kurser

Ferskvandscenteret har en bred vifte af vandmiljøkurser, der udstyrer kursisterne med relevante værktøjer til deres handleplanarbejde. Hertil kommer de øvrige kurser om

vandløb, vandmiljø og natur. Desuden holder Ferskvandscentret kurser om spildevandsrensning, kloak og afløbssystemer.

Kurserne beskæftiger sig med mange af vandplanernes problemstillinger: Hvilke værktøjer skal man bruge for at registrere tilstanden i både natur og vandmiljø? Hvordan forbedrer vi vandløbene, både fysisk, kemisk og biologisk? Og hvad med naturen? Hvad stiller vi op med de større mængder vand, klimaforandringerne medfører? Hvilke metoder kan vi tage i brug for at forbedre spildevandsrensningen? Hvordan håndterer de kommunale sagsbehandlere miljøforholdene i landbruget? Disse og mange andre relevante spørgsmål besvarer kurserne fra Ferskvandscentret.

Naturens værktøjskasse

Kurser i den kommende tid som er egnede ved implementeringen af vand- og naturplanerne.

- Screening af vandløb den 24.-25. marts: Metode, der giver overblik over aktuel tilstand, problemer og løsningsmuligheder i dine vandløb.
- DVFI - prøvetagning og Fysisk Indeks den 20. april: Lær at udtage en standardiseret DVFI-faunaprøve og beregne fysisk indeks i vandløb.
- Biologisk vandløbsbedømmelse den 21.-22. april: Lær at lave en kvalificeret DVFI-bedømmelse på baggrund af smådyrene.
- Vandløbsplanter den 17.-18. maj: Plantekendskab, biologi og økologi - hvordan medvirker planterne til opfyldelsen af målet?
- Restaurering af mindre vandløb den 19.-20. maj: Restaureringsprojekter, der bringer dine vandløb i mål, fra planlægning og gennemførelse til forventet vandløbskvalitet.
- Vandløbsvedligeholdelse og -tilsyn den 25.-26. maj: Vandløbsmedarbejderens rolle i handleplanarbejdet styrkes med viden om planlægning og gennemførelse af vandløbs-tilsyn og tilpasset vedligeholdelse.
- Ådalsprojekter den 7.-8. juni: Helhedssyn på ådalens genopretning til god økologisk tilstand - fra planlægning til sikker drift.

Hertil kommer de øvrige kurser om vandløb, vandmiljø og natur og om spildevandsrensning, kloak og afløbssystemer m.v.

De mange tilbud

Ferskvandscentret satser på følgende kursusområder - Spildevand og afløb, Vandmiljø, natur og park, Industri- og landbrugsmiljø, affald og forurenede jord og Miljøforvaltning og planlægning

- Under Spildevand og afløb har vi en lang række kurser indenfor drift af renseanlæg, drift af ledningsanlæg mm., herunder uddannelsen som Spildevandsoperatør. En del af disse kurser er oprindeligt udviklet i samarbejde med blandt andre Spildevandsteknisk Forening, forklarer Thomas Plesner, der tilføjer:

- Under kategorien Vandmiljø, natur og park har vi en vifte af kurser for administrative medarbejdere og praktikere indenfor vandløb, vandhuller, natur og parkområdet.

- I kategorien Industri- og landbrugsmiljø, affald og forurenede jord finder man kurser om tilladelser, tilsyn og administration af industri inklusive landbrug. Endvidere er der kurser for pladspersonale på genbrugsstationer og kurser om forurenede jord.

- Kategorien Miljøforvaltning og planlægning indeholder kurser indenfor administration af offentlig planlægning og kurser af mere blandet herkomst, alle med rod i den offentlige miljøforvaltning.